

**ПРОЕКТ ЗА
„САНИТАРНО-ОХРАНИТЕЛНИ ЗОНИ (СОЗ) НА РЕКА
ГРЪНЧАРИЦА И НЕЙНИТЕ ПРИТОЦИ: Р. МАЛКА РЕКА,
ВЕЗЬОВ ДОЛ И ТРЪЛСКО ДЕРЕ, ЗА ПИТЕЙНО-
БИТОВО ВОДОСНАБДЯВАНЕ НА ГРАД ВЕЛИНГРАД,
ОБЩИНА ВЕЛИНГРАД, ОБЛАСТ ПАЗАРДЖИК“**

**ЗАСЕДАНИЕ № 23
НА БАСЕЙНОВИЯ СЪВЕТ КЪМ БДИБР
17 август 2017 г.**

Учредяване на СОЗ – принципна процедура (1)

НОРМАТИВЕН ДОКУМЕНТ:

Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди

- Съгласно чл. 38 от Наредба № 3 за учредяване на СОЗ собственикът или ползвателят на водоснабдителната система или съоръжение подава заявление, към което се прилага проект за СОЗ, разработен по реда на тази Наредба 3, като заявлението се подава до директора на басейновата дирекция, на чиято територия е разположена СОЗ или до министъра на околната среда и водите, ако СОЗ е разположена на територията на повече един район за басейново управление.

Учредяване на СОЗ – принципна процедура (2)

- Съгласно чл. 39 от Наредба № 3 Директорите на басейнови дирекции:
 - изпращат проекта на СОЗ за становище на компетентните регионални органи на Министерството на здравеопазването и Министерството на земеделието и горите;
 - уведомяват кметовете на общините, на територията на които се разполага СОЗ, за времето и мястото за запознаване на лицата, чиито имоти попадат в границите на проектираната СОЗ с охранителните режими в пояс II и III, и за срока за представяне на писмени становища и възражения.
 - Кметовете на общини, на територията на които се разполага СОЗ, обявяват на видно място в общините информация за времето и мястото за запознаване на лицата, чиито имоти попадат в границите на СОЗ и срока за представяне на писмени становища и възражения.
 - Проектът за СОЗ трябва да е на разположение на заинтересованите лица най-малко в продължение на 1 месец.
 - В 7-дневен срок от изтичане на срока на обявяване, писмените становища и възражения се изпращат в съответната басейнова дирекция.
- Съгласно чл. 40 от Наредба № 3 при наличие на противоречиви предложения и възражения проектът на СОЗ и направените предложения и възражения се разглеждат от:
 - **басейновия съвет в случаите по чл. 37, т. 1;**
 - висшия консултативен съвет по водите в случаите по чл. 37, т. 2 и 3.
 - за резултатите от разглеждането се съставя протокол, с който се предлагат за учредяване границите на СОЗ, охранителните режими в нея и средствата за обезщетяване на собствениците.

Забрани и ограничения в СОЗ по смисъла на Наредба № 3

- „забрана” е безусловно забраняване на дейности, които могат да доведат до драстично замърсяване на водите и ликвидиране на водоизточника;
- „ограничение” е условна забрана на дейности, които могат да доведат до съществено замърсяване на водите, която важи до доказване на противното от инициатора на дейността;
- „ограничение при доказана необходимост” е условна забрана на дейности, които могат да доведат до несъществено замърсяване на водите, която важи до доказване на противното от инициатора на дейността;

Забрани в СОЗ – I пояс

- Извършване на дейности, различни от дейностите свързани с експлоатацията на водоизточника.
- Достъп на лица, с изключение на лицата, свързани с експлоатацията на водоизточника и охранителната зона, както и на представители на контролните органи.

Забрани в СОЗ – II пояс

- Използване терена за нови или съществуващи гробища за нови погребения.
- Създаване нови и разширяване съществуващи селищни територии за постоянно и сезонно ползване без изградени канализационни и пречиствателни съоръжения, съответстващи на техническите изисквания.
- Полагане тръбопроводи, провеждащи нефт и други вредни или токсични вещества.
- Изграждане сервизи, автомивки и паркинги.
- Изграждане съоръжения и промишлени дейности, водещи до повишаване съдържанието на еутрофизиращи вещества във водата.
- Изграждане подземни резервоари и хранилища за опасни вещества.
- Животновъдни ферми (без свинекомплекси).
- Свинекомплекси.
- Наторяване с течен оборски тор.
- Ползване на въздухоплавателни средства за разпръскване торове и пестициди.
- Използване на плавателни средства с двигател с вътрешно горене.
- Къмпинги и ваканционни лагери.
- Почивни станции и други подобни.
- Пране с химически препарати и/или избелващи средства.

Ограничения в СОЗ – II пояс

- Добив на подземни богатства.
- Изграждане на надземни и подземни строителни съоръжения с изключение на реконструкция и модернизация на основните водоснабдителни съоръжения.
- Прокарване пътища и магистрали.
- Наторяване с оборски тор и/или компост.
- Наторяване с неорганични торове.
- Използване препарати за растителна защита.
- Изграждане силажни ями.
- Напояване и наторяване с отпадъчни води.
- Промислено риборазвъждане.
- Изсичане на гори с изключение на отгледна сеч.

Ограничения в СОЗ при доказана необходимост – II пояс

- Полагане водопроводи, несвързани с водоснабдителната система.
- Лични животновъдни стопанства.

Проект за СОЗ на р. Грънчарица и нейните притоци за ПВБ на гр. Велинград

- Внесени в БД ИБР Проекти за СОЗ:
 1. СОЗ-21/14.06.2016г. Около речни водохващания на река Грънчарица и река Малка река
 2. СОЗ-27/17.08.2016г. около речно водохващане Везьов дол
 3. СОЗ-28/20.09.2016г. около речно водохващане Трълско дере
- От страна на БДИБР е направена препоръка на инвеститора „ВКТВ“ ЕООД-град Велинград трите проекта: СОЗ-21, СОЗ-27 и СОЗ-28 да се обединят в един, по който да се води процедурата по учредяване на СОЗ, а именно:

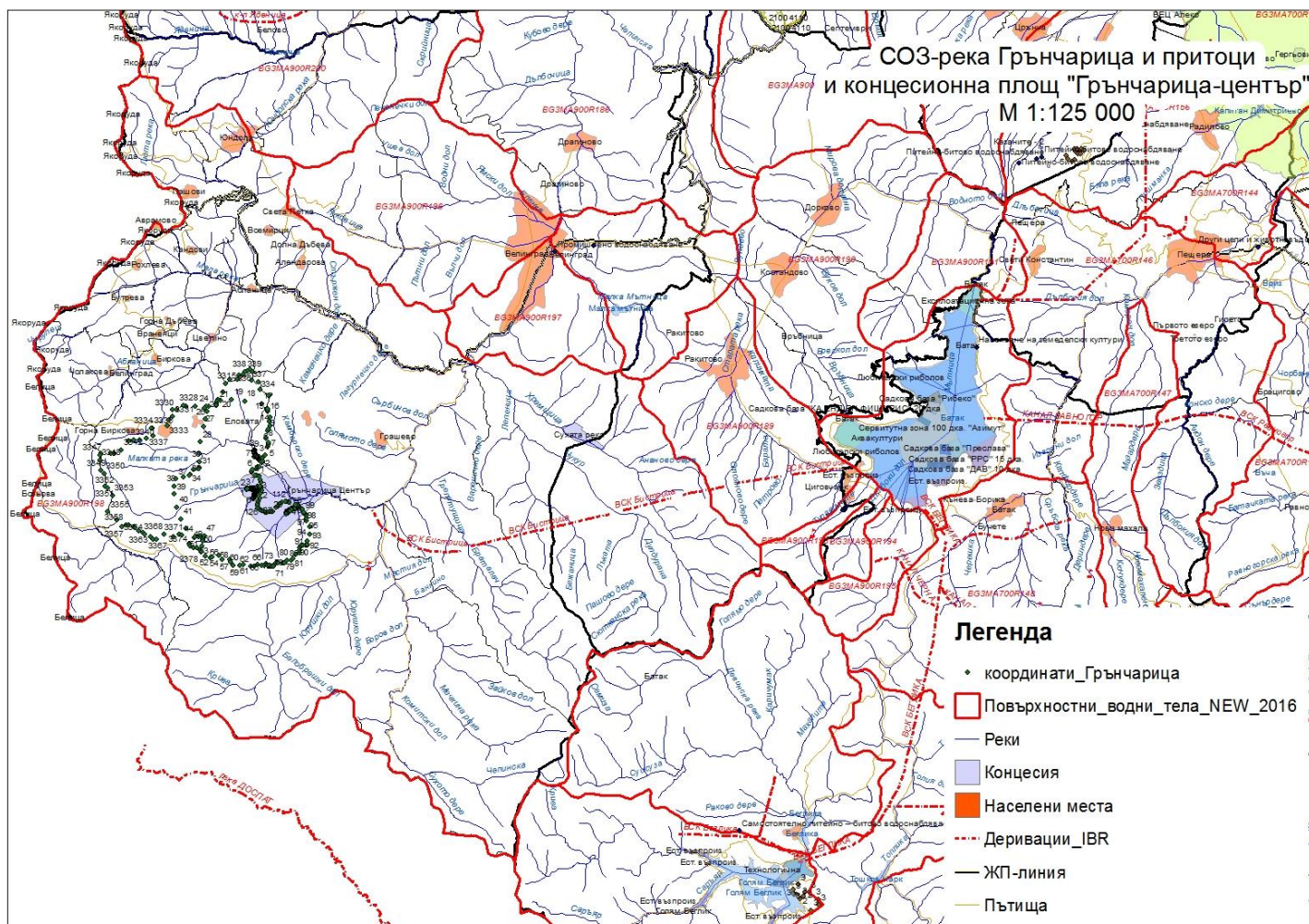
СОЗ-4/06.03.2017г. на река Грънчарица и нейните притоци: р. Малка река, Везьов дол и Трълско дере

Проектът е изготвен от „Водоканалпроект-чисти води“ ООД - град София с пълна проектантска правоспособност.

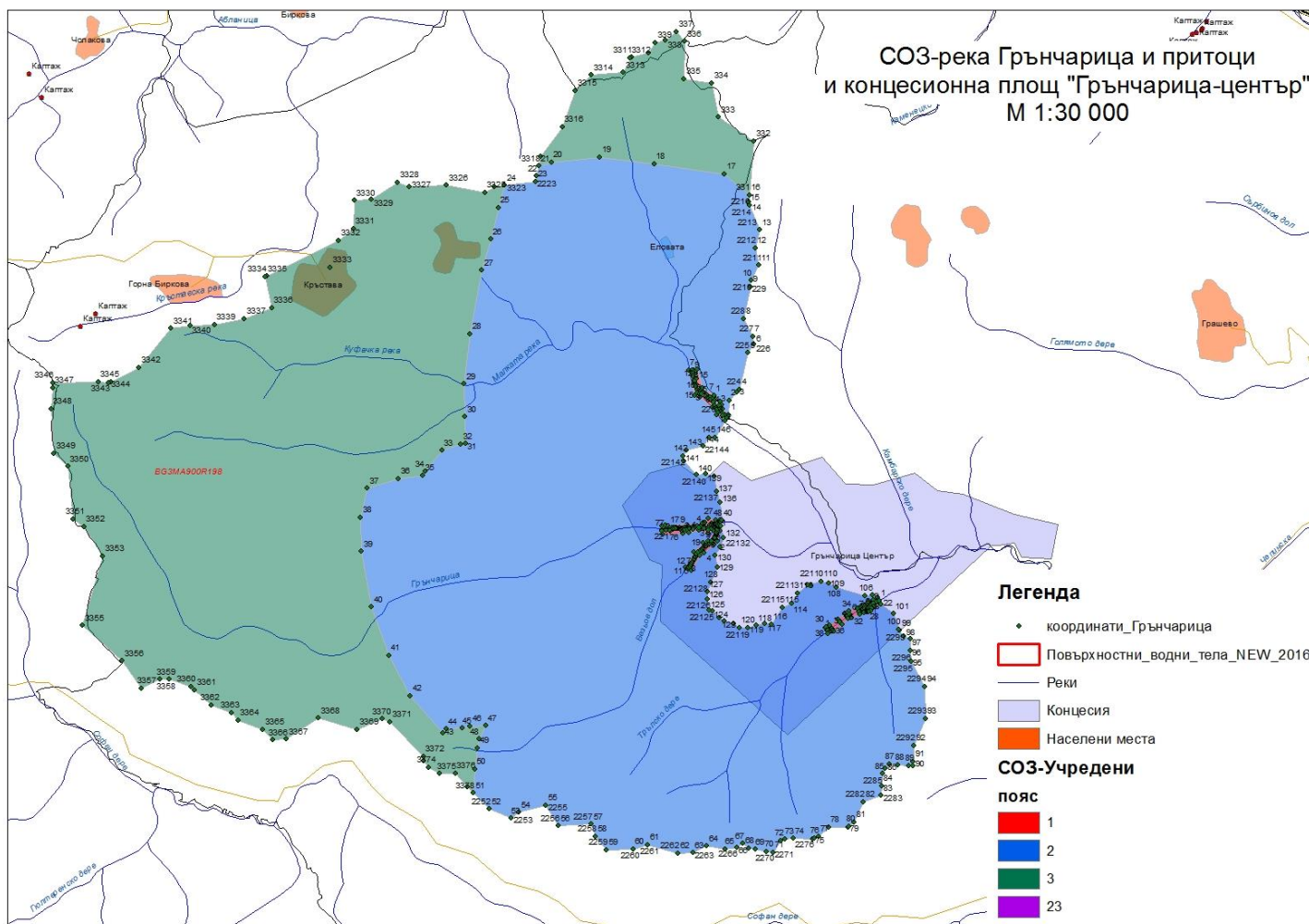
Проект за СОЗ на р. Грънчарица и нейните притоци за ПВБ на гр. Велинград

- Проектът за СОЗ е изготвен в съответствие с изискванията на действащата Наредба № 3 от 16 октомври 2000 г. за условията и реда за проучване, проектиране, утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди, възложен и внесен в БД ИБР от инвеститора „ВКТВ“ ЕООД град Велинград, съгласно Разрешително за водовземане от повърхностен воден обект № 01410007/16.09.2009г. на МОСВ;
- Основен водоизточник е СД „Бистрица“ чрез дюкер в местността „Чукура“;
- река Грънчарица и нейните притоци: р. Малка река, Везьов дол и Трълско дере попадат в питейно водно тяло с код BG3MA900R198 – „р. Чепинска и притоци от извори до устие на р. Абланица и р. Хремщица“ зона за защита на водите в ПУРБ на ИБР.

Проект за СОЗ на р. Грънчарица и нейните притоци за ПВБ на гр. Велинград – карта (1)

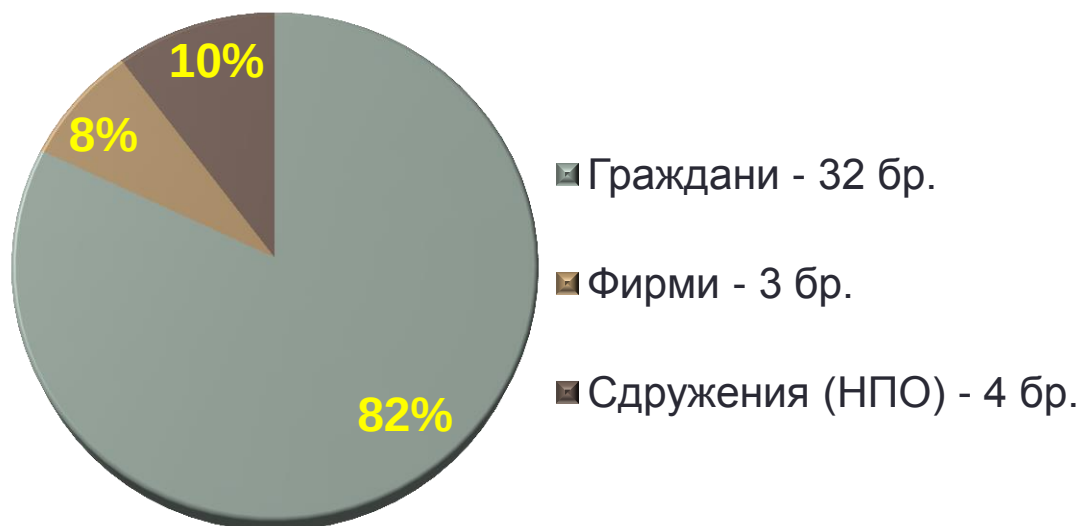
Проект за СОЗ на р. Грънчарица и нейните притоци за ПВБ на гр. Велинград – карта (2)

Възражения, становища и мнения по проекта за СОЗ, постъпили в ОА - Велинград

- **Период:** 23.06.2017 ÷ 26.07.2017 г.
- **Брой постъпили становища в хода на едномесечното обявяване:** общо 39
- **Фирми:** „Ресурс-1“ АД, „Стефани“ ЕООД, „Минерали-М“ ООД
- **Сдружения (НПО):** Сружение на хотелиери и ресторантьори – Велинград и Западни Родопи; КТБ „Острец“ къ ТД „Юндола-1919“; Културните клубове на пенсионерите – кв. Каменица, кв. Лъджене и кв. Чепино; ИК „Да поработим за Велинград“

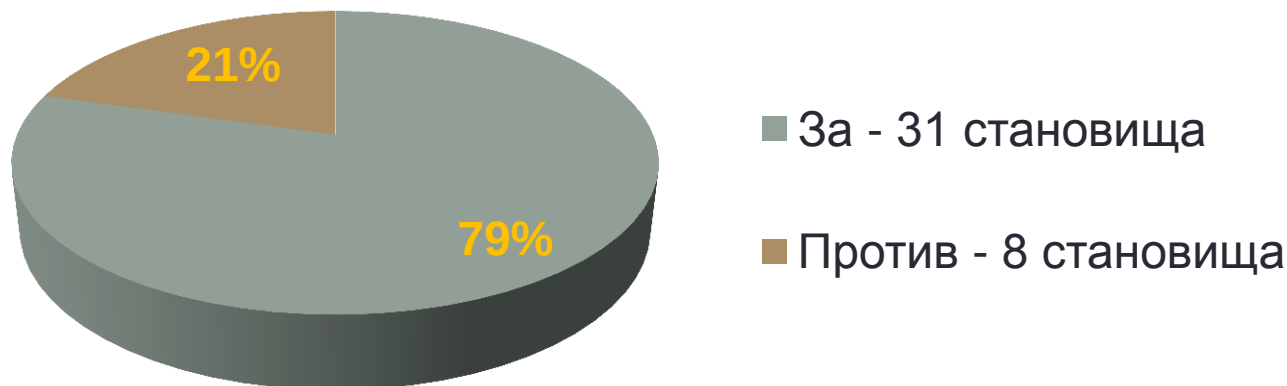
Постъпили становища

Анализ на постъпилите становища

- Противоречиви предложения – *това налага разглеждането на заседание на БС съгласно чл. 40, ал. 1, т. 1 от Наредба № 3 към ЗВ*

Положителни и отрицателни становища
относно проекта за учредяване на СОЗ -
Грънчарица

ОБОБЩЕНИЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПОЛОЖИТЕЛНИ И ОТРИЦАТЕЛНИ СТАНОВИЩА

Мотиви за положителните становища за учредяване на СОЗ – Грънчарица (1)

- Притеснение за живота и здравето на гражданите и гостите на града, ако не се изгради СОЗ;
- Притеснение за цялостния имидж на туризма във Велинград, ако не се изгради СОЗ;
- В рудата се съдържа арсенопирит. В направени анализи на водата на р. Грънчарица и на р. Безъов дол се съдържа арсен. Направените проучвателни галерии и сондажи не са консервирани и от някои изтичат рудични води и в табаните от скалната маса, отпаднала при прокопаването на проучвателните галерии има известни количества рудна маса. Това налага да се предприемат спешни мерки за консервация на проучвателните галерии и сондажи на находището и табаните от отпаднала скална маса и да се спре изтичането на рудични води от галериите. *„Не трябва да се стига до положението с урана в питейната вода на гр. Хасково в никакъв случай. Още по-малко Велинград да се превръща във втори Меричлери.“*;
- Недопустимо е да не е предприемат мерки за запазване и дори подобряване на качествените показатели на водите от р. Грънчарица, която е с добри екологични показатели в ПУРБ на ИБР при положение, е водите от р. Грънчарица освен за ПБН се използват и за отглеждане на аквакултури в яз. Батак и се вливат в р. Чепинска (която е с много добри екологични показатели);

Мотиви за положителните становища за учредяване на СОЗ – Грънчарица (2)

- Престъпление ще бъде, ако не се създадат СОЗ на р. Грънчарица, ще се повтори случая с гр. Мерицлери и гр. Хасково, което е неприемливо и недопустимо;
- Подкрепят *„проекта за СОЗ на р. Грънчарица там, където са бентовете за „хващането на реката“ за деривация „Бистрица“ за яз. Батак. Щом като тази вода се ползва за питейни нужди, тя трябва да бъде защитена от попадането на боклуци в нея и да не се замърсява, за да може да се пие“*.
- Считат, че *„само едни недоброжелателни хора могат да желаят да няма СОЗ на питейни води“* и че не трябва да се позволява замърсяване на водата на Велинград;
- Апелират по най-бърз начин да се изгради СОЗ, тъй като жителите на Велинград имат нужда от чиста питейна вода, противопоставят се на откриването и разработването на Мина за добив на волфрам във Велинград;
- Предлагат *„Държавата да спира водите на общини, които не са изградили СОЗ на водоносните реки, езера и други източници на питейни води“* и спешно да се изградят СОЗ на всички водоизточници, като се преустанови практиката за оправдания с липсата на средства – животът на хората е на първо място, а водите са жизнено необходими.

Мотиви за отрицателните становища за учредяване на СОЗ – Грънчарица (1)

(експерт, работил като геолог на обект „Грънчарица“ в периода 1978-1998г.)

- Изразено мнение, че територията никога не е била вододайна зона за Велинград;
- Сумарното количество на вода на водохващане „Грънчарица“ и водохващане „Везьов дол“ от СД „Бистрица“ е общо около 100 л/сек и е в пъти по-малко от водохващания „Софан дере“, „Балък дере“, „Требетушица“, „Хремщица“ и др. от същата деривация;
- В района 37 години е извършвана геологопроучвателна дейност, от 1960-1980г. са прокарани 24,4 км минни работи, изчислени са запаси на ВОЗ за повече от 50 години, рудната зона е с малък наклон – досега от общината се е твърдяло, че районът е токсичен, а сега се счита, че е чист и подходящ за основна вододайна зона;
- Никъде във водната стратегия за подобряване водоснабдяването на Велинград районът не е предвиден като вододайна зона;
- Наблизо е разположен прекият път за с. Кръстава и определянето на СОЗ ще доведе до заграждане на горски пътища и ще затрудни извозването на дървен материал;
- Това е едно от големите находища на волфрам в Европа и разработването му би било фактор не само за района, но и за страната.

Мотиви за отрицателните становища за учредяване на СОЗ – Грънчарица (2)

(„Ресурс-1“ АД – основно визират проблеми, свързани с разрешителния режим и противоречие със Закона за подземните богатства)

- Според проекта за СОЗ на р. Грънчарица и нейните притоци, възложител на проекта за СОЗ е „ВКТВ“ – Велинград, който е общинско дружество, а основание за изготвяне на проекта е издадено разрешително за ползване № 1237/2002 г., продължено с разрешително № 01410007/ 2009г. Считат, че има несъответствие в издадените разрешителни, на базата на което е разработен проекта – разрешителното е издадено на „НЕК“ ЕАД, а не на „ВКТВ“ ЕООД и целта на водоползването е „производство на електроенергия посредством ВЕЦ „Батак“, ВЕЦ „Пещера“ и ВЕЦ „Алеко“. Също така има невярна информация в проекта – продължението на разрешителното не е № 01410007/ 2009г., а Решение № 8/2009г. на МОСВ;
- В разрешително № 1237/2002 г. на МОСВ не е определена ясно целта на водоползване (тя не е изменена и с Решение № 8/2009г.) – единствена цел на водоползване е „производство на електроенергия“. Оттук следва, че този административен акт не попада в предмета на Наредба № 3 към ЗВ и следователно с това разрешително не може да бъде учредена СОЗ. Освен това титулярът „НЕК“ ЕАД няма задължение да учреди СОЗ;
- Съгласно Раздел II от ЗВ, чл. 60 в процедурата за издаване на разрешително за водовземане от повърхностни води за ПБВ, към заявлението се прилата е проект на СОЗ, а в конкретния случай разрешително за водоползване може да се издаде едва след учредяване на СОЗ;

Мотиви за отрицателните становища за учредяване на СОЗ – Грънчарица (3)

(„Ресурс-1“ АД – основно визират проблеми, свързани с разрешителния режим и противоречие със Закона за подземните богатства)

- Дружество „Ресурс-1“ АД има Договор за предоставяне на концесия за добив на метални полезни изкопаеми – волфрамсъдържащи руди от находище „Грънчарица-Център“ с Министерския съвет на РБ от 2009 г. В случая при издаване на ново разрешително за водоползване ще се допусне противоречие със Закона за подземните богатства и с Концесионния договор, тъй като не е направено съгласуване на разрешителното за водоползване с концесионера и с Министерството на енергетиката;
- Проектът за СОЗ цели единствено да попречи реализацията на концесията – направени са само 3 от всички 21 водохващания по СД „Бистрица“ така, че те да са в близост до надземния комплекс – при това те са с недостатъчен дебит; пояс I е проектиран върху единствения път за с. Кръстава, който свързва селото с републиканската пътна мрежа;
- Предлагат среща с представители на община Велинград и проектантите на проекта за СОЗ, на която да представят алтернатива за реализация на СОЗ, без да се пречи на свободния достъп до с. Кръстава и на реализацията на концесионния договор.

Мотиви за отрицателните становища за учредяване на СОЗ – Грънчарица (4)

(Граждани, притежаващи имоти в района на проектната вододайна зона)

- Доскоро в района е имало геоложка дейност и е *„странно сега да пием вода от този район“* – водата няма необходимите качества, нито има достатъчно количество вода;
- Доскоро в местността се е извършвала геоложка дейност и е *„странно след изговорените приказки за токсичност, екологична катастрофа, уран и т.н.“* да се пие вода от този район, *„където нито има достатъчно вода, нито същата е с необходимите питейни качества“*;
- Проектът за СОЗ е глупав, защото само на около 150 метра по-нагоре в дерето се влива рудична вода от стари галерии.

КАКВО ТРЯБВА ДА СЕ НАПРАВИ?

- Да бъдат разгледани от членовете на Басейновия съвет постъпилите становища, мнения и предложения и те да се подложат на дискусия.
- Да се обобщят резултатите от разглеждането.
- Да се състави протокол от заседанието на БС, с който да се предложат за учредяване границите на СОЗ, охранителните режими в нея и обстоятелствата за обезщетяване на собствениците.

БЛАГОДАРИМ ЗА ВНИМАНИЕТО!

ОЧАКВАМЕ АКТИВНО ИЗРАЗЕНО
МНЕНИЕ ОТ ЧЛЕНОВЕТЕ НА
БАСЕЙНОВИЯ СЪВЕТ
КЪМ
БАСЕЙНОВА ДИРЕКЦИЯ
„ИЗТОЧНОБЕЛОМОРСКИ РАЙОН“!